

מסורת הש"ס

בשליקתא ומאיסתא. לאחר שנטמאו שולקן ואח"כ זורקן לנין העצים והן נמאסות ורצ הוה חייש דלמא אכיל להו מקמי דלשלקניהו או בשעה ששולקן: והיו מחמין לו חמין כחמין של תרומה עמא.

שהיו לוחמין אותם מכהנים בזול: ללוש כהן עיסה צטורה. כלומר אע"פ שרבי אוכל חולין צטורה היה לא חייש דילמא נגעו הני חטים מטמאים בעיסה דצטלו להו מתורת אוכל ולא מטמא: פנו סרומות. מנ' תרומות: דלא אמרינן. חידוש וטעמא בתרומות שאתם שונים צבית אדם גדול כרצה: שפילי תרומה. כגון שמילי כרוז וכרישין: טפרו מנטמא. אחרים שחיוברין לקרקע נטלן מתורת אוכל: ואסורין מלאכול. וקא ס"ד משום טומאה ולכהנים: אסורין לזרים. דלא אמרינן פקע שם תרומה מנייהו: ומאי קא משמע לן גידולי תרומה דתרומה. אפילו דבדר שזרעו כלה כגון חמין או ללעות שומין תנינא: וזי סימא. האי אסורין מלאכול דבדר שאין זרעו כלה קאמר כגון צללים דקיס שקורין לציב"ש וכשפותלים אחת לחת לצדה הן נוספות ומתחברות שם וד' יחד. והיינו גידולי גידולין אותן הנוספות עליהן שלא היו תרומה מעולם וגידולין עלמן כגון שמילי כרוז שהולכים ומרחיבין העלין הראשונים וצדים החדשים העולין צלקת הוו גידולי גידולים: הטבל גידולין מוסרין. אע"פ שמתמרח כבדו וקובע למעשר וכל עליו שם טבל וזרעו ולא הפריש מעשרותיו תחלה וזמנא ונגמר וקצרו מותר לאכילת עראי עד שימרח כבדו ואף על גב דגידולי תרומה תרומה מדבצין הוא ולחומרא שלא להפקיד את הכהנים אצל גידולי טבל חולין הן והרי כן כשקוצרין כשאר צבואה ואוכל מהן עראי עד שימרחם: צדיסם הדעם. כשנטמאו מתחלה הקיס דעתו מהם שוב מלשומרן ונפסלין צדיסם הדעת דכתיב גבי תרומה (במדבר י"ז) את משמרת תרומותי עבד הוה שומור ולא תסיח דעתך: פסול הגוף הוי. מעלה היא צדקשים שנפסלין בכך ויש פסול הוא לעצמו ואפילו יצא אליהו ויאמר שלא נטמאו כל אותן הימים שהקיס דעתו מהן אין שומעין לו: שפיר. משום הכי אסורין שאין שמילתן מועלת להן להקיס שם פסול מעליהן: אלא למ"ד. כל מה שקדשים נפסלין צדיסם הדעת

אין אלא משום חשש טומאה שמה ע"י שהקיס דעתו משמרתן נגעה בהן טומאה ואינו יודע: מאי איכא למימר. הני אמאי מיפסלי משום חשש טומאה הא אפי' טומאה ודאית צבהן טיהרתה שמילתן: ויטהרנו. ויאמר שלא נגעה בו טומאה כל ימי היסח: לול קטן. כמין גומא חלולה עשויה בצנין הרפה: בין כש לאמוצ. כלומר בקרן וזית סמוך לכבש וסמוך למוצה במקום שהם מתחברים: נמערבנו של כבש. אלא שפת מערבית של כבש: ששם זורקין פסולי חטאת העוף. לפי שהיא נעשית בקרן מערבית דרומית למטה וכשלארע פסול זה שאינו פסול הגוף ממש ואין יכול לשורפה מיד משום בזיון קדשים נותנין אותה שם: וטעורר לזרפה. היינו פסול לינה. עיבור זרע מראית צבר צלינת לילה אחד הוא וכיון שלנה צלינה הרי היא נותר וטעורר שריפה ונשרף. ועל כרחק מדבצין העצרת זורה לאו כשפילג זה או נטמאת או יתה או מלקה שלא כמזמנה קמיירי דהא פסול מעליה הוא ולמה לן לזהדורי אפסול לינה ואין לנו דניבצי לינה אי לאו פסול היסח הדעת ואח"כ פסול חשש טומאה הוא איכא למימר דהאי פסול צדיסם הדעת קאמר וכיון דלא חזין ליה דאיטמי אלא חששא צעלמא הוא צעי עיבור זורה דלא מצינן למשרפה להדיא שמה יצא אליהו אחרי כן ויאמר טהורה היתה וממלאת שרפנו קדשים טהורין אלא אם שם פסול הוא לעצמו אפי' לא נטמא למה לי עיבור זורה:

צורתן ויצאו לבית השרפה, כיון שנפסל הסיח דעתו ממנו. הניחא לידיד דאמינא פסול טומאה הוא משום הכי בעי עיבור צורה, אלא לידיד דאמרת פסול הגוף הוא למה ליה עיבור צורה, התנן זה הכלל

כל שעה פרק שני פסחים

לד. בשליקתא ומאיסתא.

קצת נראה דוקא שהן כבר מלאכות מותר להשהותן אצל למאס אסור דבפוך כך אמי ציה לידי תקלה כמו דדריכת ענבים דבפרק הלוקח צבמה (בכורות דף כב.) אמרינן סאה תרומה טמאה שנפלה למוך מאה חולין טהורים

ר"א אומר תרוס ותרכב וצמח' תרומות צפ"ה גרסינן תרוס ותשרף ואומר ר"ת דצמח'סתא תשרף ויהנה ממנו צענת שריפה: מחמין לו חמין בחיטין שר' תרומה. אור"ת דלכהנים של בית רבי היו עושין דלישראל לא שריא אלא הנאה שאינה של כליה כמו עירוב דמערבין לישראל בתרומה אצל הנאה של כליה כגון להאכיל לבהמה או להדליק אסור לישראל לצמחינן צפ"ק דמס' ע"ו (טו.)^א כהן ששכר פרה משראל לא יאכלנה כרשני תרומה וצמסכת תרומות (פ"א משנה י') נמי אמרי' מדליקין צבתי כנסיות וצבתי מדרשות צמנן של תרומה שנטמא צרבות כהן פירוש אם יש שם כהן דבר לאחד נר למאה ור"י אומר טעמא משום דדרשינן משמרת תרומותי מה תרומה טהורה וכו' ומה טהורה דוקא לכהן אף טמאה דוקא לכהן וצממא ליכא אלא הדלקה: צהרין מלממא. תימה לר"י דצפ"ק קמא דשבת (דף ק"ז:) מסקינן דהיינו טעמא דגזרו גידולי תרומה תרומה משום תרומה טמאה יד כהן פ"י שלא יטהר אותה לזריעה והשמת כיון דטהור יטהר אותה לזריעה כדי לטהרה ואומר ר"י דמשום ריוח פורתא לא יטהר אותה מאחר שעדיין היא תרומה^א ולא נעשית חולין הקשה רבינו נסים גאון דמנא צמספתא גידולי תרומה ומעשר שני הרי הן כחולין ומנא תירוך צירושלמי דמסכת תרומות דרי' הן כחולין היינו להחמיצ צלקט ושכח ופאה ועניי ישראל ועניי כהנים מלקטין אותן אלא שאסורין לזרים והיינו דמנא עניי ישראל מוכרין את שלהן לכהנים צבתי תרומה וטעמא לפי שמדאורייתא אין תרומה ומעשר חייבין צלקט שכהן ופאה ולא אמי גזירה דרבנן ומפקע ליה ועוד הקשה הר"ר משה נצרי"ש דתנן במסכת בכורים (פ"ג מ"ג) יש צמער וצבורים מה שאין כן בתרומה שהמעשר וצבורים גידולין אסורים מלאכול צירושלים אף לזרים ולכהמה משא"כ בתרומה משמע דגידולי תרומה שרו

לזרים מיהו צלאו הכי לא א"ש ליטנא אף לזרים דלדבריה אף לכהנים מיבעי ליה למימר ונראה דזריס דהתם א' היינו נכרים וכן משמע צירושלמי: גידולין. פירש ריב"א דגידולים היינו גידולי ראשון מן הזרע ואח"כ חור ונטע אותן גידולים זהו גידולי גידולין ומציא ראייה מירושלמי דמסקין התם לגידולי גידולין משיעשו שני גורנות דהיינו ככה"ג שזרע ונלקט שתי פעמים ולפ"ה הכל הוא גידול ראשון ומה שפ"ה דשומין הוא דבר שזרעו כלה לא משמע הכי דצמסכת תרומות תנן צפ"ס (מ"י) אחיה דבר שאין זרעו כלה הלוק ויהסור וצבליס: פסול הגוף הוי. תימה דלעיל (דף כ:) אמרינן אם היתה צבית במקום המונע יצאנה צבית במקום המונע ואמרי' גרמא אין צדיס לא ואמאי אין מותר לשורפה מיד כשמיסח דעתו ממנה: ר"מ צ"י עיבור צורה. קשה לר"י דילמא האי פסול היינו צדס וצבליס דצעי עיבור זורה וי"ל מ"מ אחר שזרק בלול יש בו היסח הדעת^א הר"ר אלחנן: שם

כל

עין משפט
גר מצוה

קב א מיי פ"א מהל' תרומות הל' כג: קב ב שם הלכה כל: קב ג מיי פ"ו מהל' מעשר הלכה ו: קב ד מיי פ"א מהל' תרומות הלכה כג: קב ה מיי פ"ט מהל' פסולי מקדשין הלכה ד: קב ו מיי פ"ב מהל' בית הכסויה הלכה ד:

לעני רש"י
ציבורי' ש' ציבורי' ט'.
בצללים בצללים קטנים.

רבינו חננאל

וכן חזיתי פליקתא ומאיסתא שרי לאילולין בהו, אבל חזיתי שפירן וכיוצא בהן דחיישין דלמא אכיל להו וכן חזיתי ונעביס. דאמי לידי תקלה לא משתיקן להו. וכן אבא שאול גבל של בית רבי היה מחמסן חמין בחיטין של תרומה שליטתא ומאיסתא כדי ללוש עיסה בטהרה. בעי רבא בר מנחם מאבבי ורב חנניה בני אבין הא דתנן בפ"ט דתרומות (מ"ז), שתילי תרומה שנטמאו ושתלן טהור מלממא ואסורין מלאכול עד שיגנום את האוכל, וכיון שטהור אמאי אסורין לאכול. א"ל הכי אמר רבא אסור לזרים, כלומר תרומה הן ובקדושתן קיימי. אמרו לו מאי קמ"ל דגידולי תרומה הן, התנינא גידולי תרומה (תרומה) הן וגידולי גידולין (תרומה) הן ואוקימנא בדרב שזרעו כלה, אבל בדרב שאין זרעו כלה אפילו גידולי גידולין אסורין, אשתיקו. פירוש דבר שאין זרעו כלה, כגון הלוק והשום והבצלים. אבא רבא הכי א"ר ששת אסור לכהנים, מ"ט הואיל ונפסלו בהיסח הדעת, כלומר כיון שנטמאו הסיח דעתו מהן ונפסלו. ואמרינן תנינא למאן דאמר היסח הדעת פסול הואי אמאי אסורין לא יחא הטפל חמור מן העיקר, ואם טהור מטומאתו [אמאי] לא יהו מותרין מפסול טומאה, ונדרשו גם דבריו. וחזיתי לבר מוחלוקת ר' יוחנן ורש"י לקיש, דאימרו ר' יוחנן אמר היסח הדעת פסול טומאה הוי שאפילו פסול גידולין וטהור אין שומעין לו. ומותבי עליה ר' יוחנן מאה דהניא בסוף תמורה ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר לול קטן היה בין כבש למזבח למעשרי של כבש ששם היו זורקין פסולי חטאת העוף כדי שיעבור

(א) גי' אחרת ה' לו לרבינו ז"ל כאן דמיימי מתרומה גופא שם במשנה ד' והוא יתיר מתורת מני' דין.